

Καλαρρυτιώτικα Νέα

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΑΟΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1994 · ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 50 · ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 · Δ/ΣΗ: ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 Τ.Κ. 453 33 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΣΥΝ ΤΩ ΧΡΟΝΩ

ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

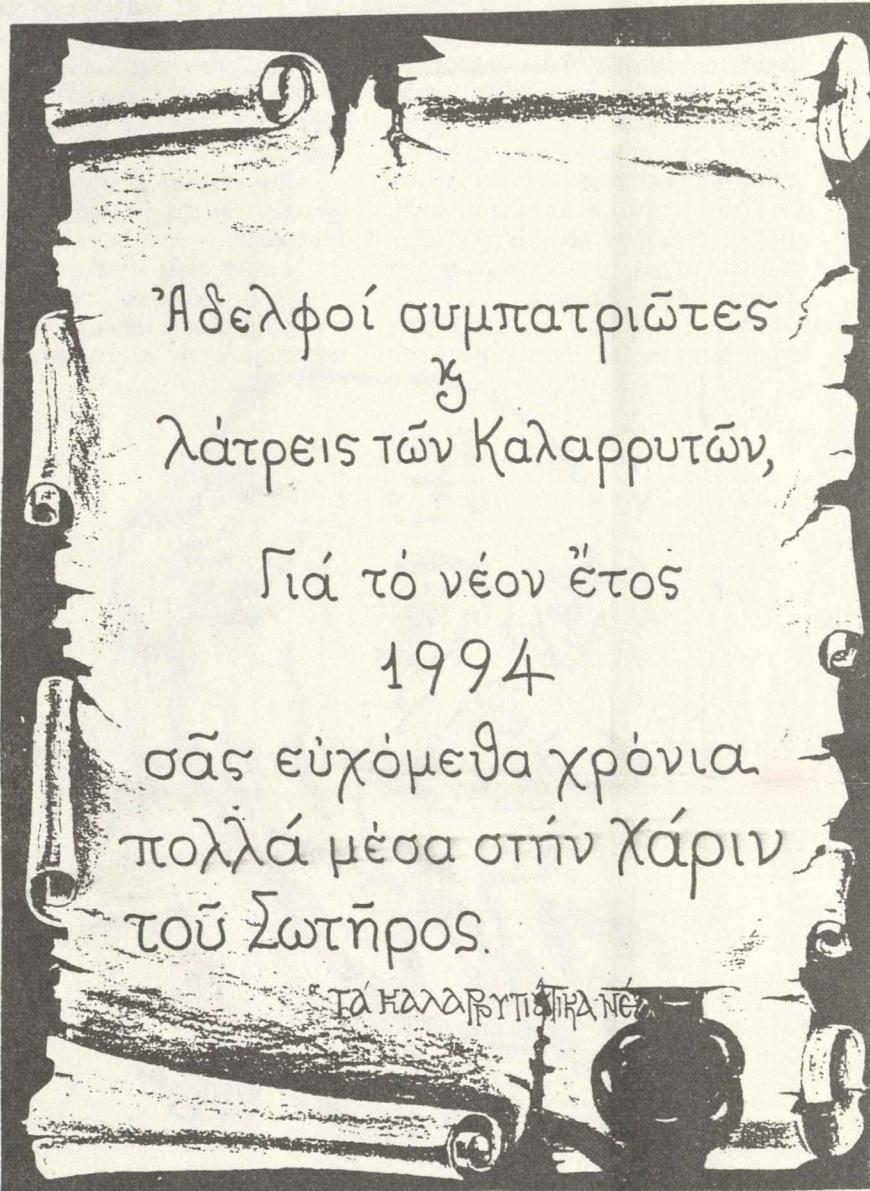
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ

Χρονιάρια μέρα η Πρωτοχρονιά. Γεγονός στο οποίο ανταμώνονται οι υπερβατικές και οι υλικές μεγαλοπρέπειες στην αξία Άγιος. Αυτή η λαμπρή γιορτή της Πρωτοχρονιάς περιβάλλεται από μουσική παιδιών απ' όλο τον κόσμο, θρίαμβο της Ορθοδοξίας, του Αγίου Βασιλείου, της πίστης, της σκέψης και της Χριστιανικής αγάπης: «Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά». Ο κουρασμένος άνθρωπος του καιρού μας βρίσκει σ' αυτά ανάσα, ξεκούραση κι ελπίδα.

Τα καλόκαρδα και χαρούμενα παιδιά με τα μεγάλα εκφραστικά μάτια ρωτούν αινιγματικά: «Να τα πούμε;» Βλέποντας χαμόγελο στα χείλη της νοικοκυράς αρχίζουν και η απάντηση της πνίγεται μέσα στη μελωδική αρμονία που σε παίρνει από τη ρευστή κι ανεγερμένη εποχή μας και σε μεταφέρει στην Καισάρεια, την πατρίδα του ιεράρχου Βασιλείου, όπου η αγάπη έγινε πράξη, ανακούφιση, βάλεσμο, απτή παρηγοριά στον ανθρώπινο πόνο και την ανθρώπινη δυστυχία. Ο διαπεραστικός ήχος των καλάντων αντιμετωπίζει και αρνήσεις, ευτυχώς ελάχιστες, αλλά δεν υποκύπτει, δε γονατίζει, δεν οπισθοχωρεί. Η φωνή των παιδιών είναι σάλπιγμα δύναμης, αλήθειας, χαράς στο βασανισμένο άνθρωπο της εποχής.

Έρχεται το ερώτημα: Γνωρίζουν τα παιδιά μας τα παραδοσιακά κάλαντα, τα αυθεντικά, τα γνήσια τα Ελληνικά; Την απάντηση την αφήνουμε διακριτικά στην κρίση σας. Εμείς θα τονίσουμε ότι είναι ανάγκη: προσωπική, κοινωνική και Εθνική να τα μάθουμε.

Γιατί με αυτά οι άνθρωποι και μεταφυσικές ιδέες μας, ντυμένες με ελληνικό ρούχο: φυσικό, πνευματικό και πολλές φορές ηρωικό και θείο, παριστάνουν τον Έλληνα, τον αιώνιο Έλληνα, εμάς τους ίδιους στο χώρο της ιδέας.

Ἀδελφοί συμπατριῶτες
καὶ
λάτρεῖς τῶν Καλαρρυτῶν,
Γιὰ τὸ νέον ἔτος
1994
σᾶς εὐχόμεθα χρόνια
πολλὰ μέσα στὴν χάριν
τοῦ Σωτῆρος.

ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

σ' αυτό το βράχο που λέχεται: Ελλάς και επιβίωσαμε. Με αυτά θα συνεχίσουμε σταθερά την Εθνική μας πορεία.

Καλή Χρονιά
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

Το αναμένο τζάκι είχε φουντώσει στη σπιτομάνη, ορατή εικόνα του μόχθου και της λατάρης της ζωής που ροδίζει και αφυπνίζει τις σκέψεις μας. Η αργαλειοειδής μπουκαροποδιά, ξομπλιασμένη από τα χέρια της μάνας σε νυχτέρια, φανερώνει το γιό του Φίλιππου και της Ολυμπιάδας Μέγα Αλέξανδρο με το αετίσιο μάτι και τη βούληση για εκπολιτισμό καβάλα στο Βουκεφάλα. Η αθάνατη ελληνική ψυχή φαντάστηκε και ταίριασε φύλακα της εστίας, προστάτιδας της οικογένειας, το Μέγα Αλέξανδρο. Οι Έλληνες είναι προικισμένοι αναντίρρητα με εσωτερική όραση.

Ο γόνιμος νούς του λαού μας είναι ποιητής σ' όλες τις εκδηλώσεις του και στο γιορταστικό οικογενειακό τραπέζι της πρωτοχρονιάς. Σεβασμός, τάξη, χαρούμενα πρόσωπα θαυμάζουν, σέβονται και συνεχίζουν τις εθνικές μας παραδόσεις. Ο παππούς, η γιαγιά, ο πατέρας η μητέρα και εμείς τα οκτώ παιδιά στη σειρά με την μικρή Ολυμπιάδα στην αγκαλιά της γιαγιάς για να κάνει δουλειά η μητέρα. Η οικογένεια στη γλυκειά και την καλή της ώρα. Μια γραφική παρουσία Ελλήνων σε γνωστά σχήματα αναδίπλωσης.

Οικογένεια κάστρο και βράχος προστασίας του ανθρώπου απ' την ξενόφερτη καταιγίδα που έφερε στις ημέρες μας θεομηνία γύρω μας και μέσα μας. Χάσαμε στη

ΑΓΙΟΒΑΣΙΛΙΑΤΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Γράφει ο Ιωάννης Γ. Θεοχάρης (π. Λυκειαρχής)

Δίνω του καιρού μας την πραγματική όψη του ουρανού. Ας δούμε το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου:

Η οικογένεια [<μτγ. οικογένεια<οικογενής (=αυτός που γεννιέται στον οίκο, στο σπίτι)] σημαίνει ομάδα ανθρώπων που συνδέονται με δεσμούς αίματος και συνήθως κατοικούν κάτω από την ίδια στέγη. Ο όρος είναι πολυσήμαντος και έχει κι άλλες σημασίες. Οικογένεια κοντολογίς σημαίνει αξιοπρεπής ζωή. Όλοι οι σπουδαίοι άνθρωποι έχουν τη ρίζα τους σε μια καλή οικογένεια. Οι ηθικές αξίες: η πίστη, η ελευθερία, η γλώσσα, ο σεβασμός, η φιλεργία, η δικαιοσύνη, η φιλανθρωπία, η πειθαρχία, η ειλικρίνεια κ.α διδάσκονται και εφαρμόζονται, φυσικά και αβίαστα, στην οικογένεια.

Το χρώμα του προσώπου της μάνας και της Ειρήνης, της πρωτότοκης θυγατέρας που τακτοποιούσαν το τραπέζι ήταν εκπληκτικής ευτυχίας τα μοναδικά χαρακτηριστικά της ξωμάχου σε μια τελειότητα, όπου ξεχωρίζουμε σε προνομιούχους ανθρώπους. Όλοι οι άλλοι παρατηρούσαμε χαρούμενα και ευφρόσυνα κουβεντιάζοντας.

Στο τραπέζι όλα σήμερα με αφθονία. Δόξα τω

Θεώ. Με κυρίαρχη παρουσία τη βασιλόπιτα. Ο επίγειος πλούτος δίπλα δίπλα με το έχος της καρδιάς, που μαρτυρούσε το φως των ματιών.

Στην κορυφή του τραπεζιού ο παππούς, η γιαγιά με την Ολυμπιάδα αγκαλιά στη συνέχεια τα βλαστάρια τους. Ένα σμάρι παιδιά, αίσθηση παρουσίας και ασφάλειας στη ζωή. Ο παππούς ρίχνοντας μελετημένη ματιά γύρω μας έκανε μια συνειδητή κίνηση με το σημείο του σταυρού. Η μητέρα νόμισε πως πείνασε και βιαστικά του λέει:

«Τελειώνουμε πατέρα, πεινάσατε. Είναι ανεξιχνίαστη η πορεία, της σκέψης μας. Όλα έτοιμα. Όρθιοι όλοι. Ο Οδυσσεύς κάνει την προσευχή. Ο παππούς παίρνει το μαχαίρι, κάνει το σημείο του σταυρού πάνω στη βασιλόπιτα και εύχεται βραχνά και υποβλητικά: Χρόνια Πολλά, καλή χρονιά και καλό γέννημα. Όλοι απαντούμε με μια φωνή: Καλά γεράματα. Η πίττα τεμαχίζεται και ονοματίζεται σε κομμάτια: Του Χριστού, του σπιτιού, του φτωχού, και όλων των μελών της φαμίλιας. Το φλουρί πέφτει στον αδερφό μας τον Αλέξανδρο.

Όλοι χειροκροτούμε και του ευχόμαστε: Χρόνια Πολλά και καλή πρόοδο. Τι ευτυχία Θεέ μου!

Αβραμιαίο το γένμα, όλα πλούσια, όλα φανταστικά, αλλά πρώτο: η οικογένεια, οι γονείς και τα παιδιά, τα πολλά παιδιά, η ευλογία του Θεού, η προκοπή, η πραγματική προκοπή!

Καλή Χρονιά
ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΠΟΙΗΣΗ ΕΓΚΩΜΙΟ

Γιωργή Κότσιρα

Ιδού έρχεται μετά των νεφελών

Έως τότε, ο Δεσπότης ο άγιος και αληθινός, ού κρίνει και εκδικεί το αίμα ημών

Και οι έμποροι της γης κλαίουν και πανθούσιν επ' αυτήν, ότι τον γόμον αυτών ουδείς αγοράζει ουκέτι

Και οι πυλώνες αυτής ου μή κλεισθούν ημέρας, νύξ γάρ ουκ έσται εκεί

Αποκάλυψη

-1-

Να σε φωνάω μέσα από τη νύχτη:

Κυλάς εδώ καθώς από το χέρι
Σ' έχουν πάρει μιά οι νεφέλεςΕδώ που η Κύπριδα έχει αναδυθεί
Μέ τους γυαλιστερούς λαγόνες
Γυναικά περπατώντας χλοερά νερά.Κύματα κύματα η καρδιά του αφρού
καθώς τα μάτια σφάλησες
Νύχτα να γεννηθείς
Σε βαθουλώματα που λάμπουν άστραΚαι η Σελήνη διπλωμέτωπη
Στη μυστηριακή γιορτή
Κοιτούσε εκστατική το περιγιάλι.Αποχαριτωμένος του Ορφέα - Θεέ!
Τι νύχτα φοβερή στο βάρος του νερού
Τι όραμα καθώς αναδυόταν η μορφή σου
Τι πέτρες στο νερό γυναίκα όλο μαργαριτάρι!Αίχραστη εποχή
Που σε πατρίδα ο έρωτας έχει υψωθεί
Στη χώρα τη θαλασσινή την Κύπρο
Κύπριδα - Ελένη

Όπου σας όρισε να ζήτε ο Απόλλων.

-2-

Οι πέτρες σου πετράδια φεγγερά
Κύπριδα - αστέρηνη φεγγαβολή
Σε προπατορική λατρεία φωτιάς.Πώς κρέμονται λόγια πτερόνετα
Κοπάδι εαρινά πουλιά
Πριν κατεβεί απ' τον ουρανό το βράδυ.

Θυμάς στα θράχια ολύμπιος η θρονιή.

Το σπάνιο χρώμα τρυφερό και λυπημένο
Καταπακτή που κρύβει τα όνειρά σου
Το χέρι του κατακτητή.

Όνειρα φωτεινά αεξιδύλυτα

Οραία που σου μιλούν τα μάτια θουρκομένα
Της τρωικής Ελένης τα παλιά
Στη μυστική του μύθου προσαγή!Ελένη κι Αφροδίτη πόσο θγαίνει
Αληθινό το μυθικό νόημα σας

Φυλακισμένες τώρα κι όχι ξεχασμένες

Αχ πώς το φως σας ζωντανεύει πάλι
Με τα παιχνίδια του στη σκοτεινιά.

-3-

Η χλόη τρυφερή στην ιστορία σου

Το χρώμα καίει στο εκραγείο σου
Για να χαράζει τις αδρές ρυτίδες της
Η αργύρινα στον προγόνων τη ματιά.

Η φωτεινή συνείδηση απ' τους πελαγούς

Ίσως στην κιονόκρανη κορμοστασιά
Με έξιφος στο θηκάρι αγέραχο
Πατρίδα με τη θερμή του Ήλιου

Στο παρελθόν προμήνυμα απ' το μέλλον!

Στο μέτωπό σου ξέσκεπο και στα νερά
Λάμπει το αστέρι με δροσιάς αφρούς
Κι ένα φεγγάρι κάθε τόσο ραγισμένο.Πόσοι δε δρόντηξαν από τον ουρανό θυμώ
Να σπάσουν τα παραθυρόφυλλα σου!Ζής θαλερή στη φλόγα της σπιθοβολής
Με το φωμί επιστοιο ευαγγέλιοΚι έχεις στη θύμησή σου τη φωτιά
Σταυρό το έξιφος με το λιαντούφεκο
και το κρυμμένο σκοτεινό μαργαριτάρι.

Συνέχεια στην σελ. 5

Στον τόπο μας με

Η Θεία Λειτουργία Βασιλείου του Μεγάλου

Πάει καλά το ρολόϊ, Αθανασία; Ρωτούσε και ξαναρωτούσε ο Αναστάσης ο άντρας της όταν άναψε το τζάκι της σπιτομάνας με στεγνά πουργαρία κούτσουρα και πυροστέφουλα.

-Αναστάση στο 'πα, το ρολόϊ δουλεύει μια χαρά. Ξέρω νοιάζεσαι για την καρπιά. Μη τρώγεις όπου νάναι θα ακουστεί. Τι λές να ξυπνήσω τα παιδιά ή είναι χωρίς ακόμα; Ρώτησε με περίσσια έγνοια.

Δεν απόσωσε το λόγο η Αθανασία και η πρώτη καρπιά για τη θεία Λειτουργία Βασιλείου του Μεγάλου ήχησε γλυκά στη γαλήνη της νύχτας της Πίνδου και καλούσε το χωριό για εκκλησιασμό. Οι καρπιάς του Αϊ Νικόλα Καλαρρυτιών είναι ιστορικές. Τις περισσότερες ανέβασε στον αέρα της Πίνδου και στις καρδιές των Καλαρρυτιωτών η πίστη των ξενιτεμένων συμπατριωτών μας από την Τεργέστη. Αυτό το αναφέρει ανάγλυφα κάθε καρπιά ημερομηνία «εν έτει...»

Ποτάμια ξεχύνονται από τις χιονισμένες αυλόθυρες και τα χιονισμένα λιθόστρωτα σμάρια συγχωριανών μας απηφώντας το κρύο μέσα στα καλά σκουτιά, τις κάπνες και τα σπαλέτα.

Ο Αϊ Νικόλας γεμάτος από γνωστά πρόσωπα πιστών που αφού άναψαν κερί, σταυροκοπήθηκαν και παρακολούθησαν

Χιονισμένο τοπίο

με κατάνυξη και συντριβή τη Θεία Λειτουργία της Πρωτοχρονιάς. Η κατάνυξη σε κάθε θεία λειτουργία των ζωμάχων είναι υποβλητική. Σ' αυτό βοηθά ο ξάστερος ουρανός του καλοκαιριού τις ατέλειωτες νύχτας κοντά στα ζωντανά στη βοσκή, όπου κοντά στα κουδουνίσματα των κοπαδιών στις ντρογκες και τους γκριζόβραχους προσεύχονται. Με την ψυχική τους ανάταση πλησιάζουν το Θεό με κατάνυξη και καλλιέργου-νται

Η θεία λειτουργία κοντεύει να πάρει τέλος. Ο παππάς ακούγεται:

«Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλαθετε». Προσεύχονται με δέος και μεταλαβαίνουν. Μετάλαβαν σχεδόν όλοι, μικροί, μεγάλοι. Έτσι αρχίζει η καινούρια χρονιά με το Χριστό, την πηγή της ζωής. Ελληνορθόδοξο το έθιμο και κρατάει από τα παλιά χρόνια. Με τη χάρη Του το συνεχίζουμε και στις μέρες μας.

Ο μπάρμπα - Νάσος

- Πού πάς, μπάρμπα Νάσο, με τόσο χιόνι και κρύο;

- Κατεβαίνω μέχρι του Τσαπαρλή να δω αν ανηφορίζει ο γιός μου ο Λευτέρης. Πήρε, λέει, τηλέφωνο στην κοινότητα και είπε στον πρόεδρο να τον καρτερούμε σήμερα.

- Να καλοδεχτείς, μπάρμπα Νάσο, αλλά δεν περίμενες στο σπίτι;

Ο Λευτέρης που ξεκίνησε θα φτάσει, μην έχεις έγνοια.

Μολογούσαν για το μπάρμπα Νάσο στο χωριό, ότι ήταν άριστος οικογενειάρχης, εργατικός, τεχνίτης άριστος, ειλικρινής, φρόνιμος, έντιμος, μυαλωμένος. Και είχε βγάλει στον κόσμο λαμπρά παιδιά υπόδειγμα έντιμων ανθρώπων. Περπατούσαν στον κόσμο με ψηλά το μέτωπο και ζούσαν με εκτίμηση.

Μ' όλα τα γεράματα, κόντευε τα ογδόντα ο μπάρμπα Νάσος και δεν ήξερε τι είναι ασπιρίνη. Μέσα στα χιόνια με τη βοήθεια της γκλίτσας έφτασε στο Τσαπαρλή. Απώτασε και ακούμπησε στο χιονισμένο βράχο. Ήταν κοτσανάτος, δεν έδει-

χνε ούτε εξήντα. Ήταν από το ίδιο το νερό και τον ίδιο τον αέρα και αυτό έχει να κάμει στη μακροζωία, έλεγαν οι παλιοί.

Στο κάτω εικόνισμα κοντά στη γκορτσιά ανηφορίζει κάποιον πράγμα. «Λες να κά-νουν τα μάτια μου ή είναι άνθρωπος» συλλογίστηκε ο γέροντας. Σε λίγο έφτασε στο επάνω εικόνισμα. Άνθρωπος ήταν, αλλά δεν τον ξεχώριζε ποιός ήταν. Δεν άργησε να φανεί.

- Πατέρα!
- Λευτέρη μ' Παιδί μ'! Καλώς όρισε.
Πατέρας και γιός για λίγο έγιναν ένα, σ' ένα ήρεμο κλάμα χαράς.
- Άρρηγες Λευτέρη μ' και λέω θα νυχτώ-σει το παιδί, Χειμώνα καρό.
- Ναι πατέρα, με κούρασε το σκαούλι.
Ήταν βαρύ στην ανηφόρα.

- Πάμε για σπίτι.
Μπροστά ο γέρο Νάσος, πίσω ο Λευτέρης άνοιγαν δρόμο στο χιόνι.

Ο γέροντας βάδιζε ψυχωμένα και σταθερά. Τι δύναμη παίρνουν τα γηραιά απ' τα παιδιά!

τους ανθρώπους μας

Ο χιονάνθρωπος

Παίξαμε στην πεδιάδα του μάργαπα Μή-τρου Κρανιώτη ώρες πολλά παιδιά της γειτο-νιάς του Μπούφου. Γίναμε μούσκεμα, μικροί μεγάλοι απ' τις χιονιές. Αλλά, στο βρόντο, πέταξε κάποιος της παρέας την κουβέντα: «Κάνουμε χιονάνθρωπο»; Αβασάνισα απαν-τήσαμε όλοι σαν συνεννοημένοι: «Κάνουμε». Έτσι ριχτήκαμε στα χιόνια.

Σε ομάδες δυό - τρεις κάναμε στην αρχή μπάλα μικρή από χιόνι και μετά την καταρ-κυλούσαμε στο αφράτο χιόνι για να μεγαλώ-σει. Έτσι σιγά σιγά έγιναν τρεις μπάλες με-γάλες δυσκίνητες, ολόασπρες και αστραφτερές στον ορεινό ήλιο. Τότε όλοι μαζί τοποθετήσαμε τη μία μπάλα στη μέση της πε-διάδας. Μετά πάνω σ' αυτή βάλαμε τις άλλες δυό που όλες μαζί αποτέλεσαν το σώμα του χιονάνθρωπου. Δεν αργήσαμε να τοποθετήσουμε κεφάλι, χέρια με σημαδιακές λεπτομέρειες που πρόσδιναν γλυπτικό ταλέ-ντο.

- Κάθβουνα, γρήγορα κάθβουνα, φώναξε ο Χαρίλαος.

- Πάω εγώ σπίτι μου προθυμοποιήθηκε ο Χρήστος. Τι ήταν να πάει σπίτι. Άκουσε τα «εξ' αμάξης» από τη δυναμική μητέρα του.

- Χρήστο, σταμάτα, κάθισε να αλλάξεις. Δεν έχεις να πιάς πουθενά, είσαι μούσκεμα, θα ποντιάσεις κακομοίρη μου.

Ο Χρήστος, χωρίς κουβέντα, ανηφόρισε στην πεδιάδα με τα χέρια γεμάτα κάθβουνα για τα μάτια, το στόμα και τα κουμπιά του χιονάνθρωπου. Με το κασκέτο στο κεφάλι ζωντανεύει, ζωήρεψε, χαμογέλασε σ' όλους μας, αλλά δεν μίλησε, ήταν συνεσταλμένος ο δόλιος.

-Λεβέντης είναι ο φίλος, λέει ο Χρήστος. Τι λέτε;

Δεν απόσωσε την κουβέντα και το γέλιο κό-πηκε στα δυό από τη φωνή της μητέρας του, που βγήκε στην αυλόπορτα.

- Χρήστο, έλα εδώ τώρα, Άκου; - Δεν έρχομαι, πήγαινε μέσα, είπε το παιδί μειωμένα.
-Αν μου πέσεις στα χέρια μ'... άχ. άχ.

Χιονίζει

Έξω χιονίζει ώρες. Τα σπίτια άλλαξαν όψη, πήραν μορφή παραμυθιού και οι ξε-ρολιθιές, που τα ξεχώριζαν, αφανίστηκαν κάτω από την άσπρη ομορφιά. Ο καιρός μάζεψε τα παιδιά στα σπίτια. Το παιχνίδι στη σπιτομάνα άναψε και όλα θύμιζαν αχούρι. Τα υφαντά προσέφερα που είχαν τη θέση τους γύρω γύρω στα μπασία και με το αναμένο τζάκι ομόρφαιναν το καθι-στικό, είχαν πάρει θέση στη μέση του δω-ματίου και είχαν γίνει σπίτι για τις ανάγκες του παιχνιδιού. Οργιαστική η φαντασία μας.

Η μάνα κουβαλούσε νερό με τη βαρέλα από τη βρύση του Μπούφου, γιατί ο και-ρός ήταν βαρύς και ποιος ήξερε τι μέρα θα ξημερώσει. Εμείς αλωνίζαμε, θα πεις ήταν και η γιαγιά κοντά μας, αλλ' αυτή πάντα μας έκανε πλάτες.

Στο γυρισμό η μητέρα μας έβαλε τις φωνές για την ακαταστασία.

- Μη φωνάζεις τα παιδιά, τη σταμάτησε η γιαγιά, παιδιά είναι θα παίξουν, σούζα θα κάτσουν; Άς είναι άγιο το χρώμα των Κα-λαρρυτιών που τη σκέπασε.

Έξω μιά ανεξήγητη γαλήνη, γεμάτη μυσ-τήριο και αβεβαιότητα. Το έχω παρατη-ρήσει όταν χιονίζει στα γιομάτα, επικρατεί μία εντυπωσιακή, υποβλητική γαλήνη, μυσ-τήριο που επηρεάζει όλους.

Αυτή η καλοσύνη του τοπίου, που δέχε-ται από τον μουντό ουρανό το άσπρο πέπλο απλόχερα ανταλλακάται στα πρό-σωπά μας σαν ευλογία Θεού!

Οι νιφάδες απαλά - απαλά με κέφι, με σβελητάδα πέφτουν ασταμάτητα. Πολλές τριπώνουν ακόμη και στις στρέχες, όπου κουρνιάζουν τα τσιόνια. Μέσα απ' τα θαμπά παρθένα, στο διάλειμμα του παι-χνιδιού, παρατηρούμε με ανυπόκριτη χαρά την άσπρη επίσκεψη.

Ο Νικολάκης το πειραχτήριο της παρέ-ας, λέει με ύφος μεγάλου:

«Επί τέλους, να δούμε και μεις μία άσπρη μέρα»!

Το μάτι του Θεού

-Τι σας είπε ο κύριος σήμερα στο σχο-λείο Θωμά, ρώτησε η γιαγιά τον τετραπέ-ρατο εγγονό της.

-Πεινάω, καλημέρασα. Απάντησε και πέ-ταξε την τσά-ντα.

- Καλά, πάρε μιά ανάσα και θα στρώσουμε τραπέζι, ακόμη δεν ήρθε ο πατέ-ρας απ' τη δουλειά και χωρίς τον πα-τέρα τραπέζι δεν στρώνε-ται!

- Ο κύριος, γιαγιά, μας είπε ότι δεν πρέπει να κά-νουμε σε κανέ-ναν κακό. Δη-λαδή στα ζώα, στα δένδρα, τους ανθρώ-πους, ακόμη και στα μυρμη-γκια. Έτσι είπε ο κύριος.

- Και τι άλλο είπε ο δάσκαλός σας, Θωμά;

- Θέλω να φάω, πεινάωωω.

- Καλά Θωμά, μόλις έρθει ο πατέρας... τα είπαμε. Λέγε για τον κύριο.

- Να λεί ο κύριος ότι πρέπει να προστα-τεύουμε τα δένδρα και τα δάση, γιατί μας εξασφαλίζουν: νερό, καθαρό αέρα, υγεία και πολλά άλλα. Τα ζώα πρέπει να τα φρο-

ντίζουμε, γιατί μας δίνουν χιλιά καλά: το γάλα, το κρέας, το μαλλί και άπειρα άλλα.

Ακόμη είπε ο κύριος Σωφρόνης, έτσι έλε-γαν το δάσκαλο, να αγαπάμε τους ανθρώ-πους για να μην έχουμε πολέ-μους, θανά-τους, τραυμα-τίες, συμφορές.

Αυτά - γιαγιά, είπε ο κύριος.

- Πολύ σωστά, Θωμά μου, τα λέει ο δάσκα-λος. Και ξέρεις κάτι ακόμα όλα αυτά πρέπει να τα εφαρμόζου-με, γιατί όλα τα βλέπει το μάτι του Θεού, πάσα μέρα, και αλλοι-μονό μας, θα μας τιμωρήσει.

- Οι άνθρωποι καίνε τα δάση, τους τιμώρησε ο Θεός, γιαγιά;

- Βεβαίως, Θωμά μου, και χωρίς νερό δεν μπορούμε να ζήσουμε. Ακόμη τελευταία μας έστειλε τις πλημμύ-ρες που χάθηκαν τόσες περιουσίες και έμειναν άνθρωποι στο δρόμο. Πρέπει να βάλουμε μυαλό, Θωμά.

- Σωστά, γιαγιά, πρέπει να μπούμε στο δρόμο του Θεού, το είπε και ο κύριος.

Έστειλε την ηφρασία και δεν είχαμε νερό, και χωρίς νερό δεν μπορούμε να ζήσουμε.

Ακόμη τελευταία μας έστειλε τις πλημμύ-ρες που χάθηκαν τόσες περιουσίες και έμειναν άνθρωποι στο δρόμο. Πρέπει να βάλουμε μυαλό, Θωμά.

- Σωστά, γιαγιά, πρέπει να μπούμε στο δρόμο του Θεού, το είπε και ο κύριος.

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

ΠΟΙΗΣΗ

Συνέχεια από την σελ. 4

Πόσο το μέλλον φτάνει αργά στο παρελθόν!

-4-

Καρός δεν είναι μια πολύς

Είχε ο Δεσπότης σου το σκήπτρο και πυρετός κρυφός από τις πολιτείες Ζέστανε των ζωμάχων την καρδιά.

Αγάπη και θριάμβος αλκή
Με το ραβδί το ποιμνίο να συνάγει

Αγέρωχος να στέκει στο πραιτώρειο!

Τι θάμπωμα στο σκοτεινό καιρό
Μέσα στην πύα αρχαία την άνοιξη
Φόρτωμα πιο βαρύ απ' το θάνατο
Με το στημένο το Άγαλμα στη μοναξιά!Δεν ηουγάει χρόνια η θάλασσα
Δεν τη θαρπώνει το πολύ το φωςΑποβροχάρης άνεμος
ρίχνει τα φύλλα
Το φαλακρό πουλί πάνω από το Ναό
Κι έξω απ' τα σπίτια σου παραφυλάει
Από καιρό θηρίο βρετανικά.

-5-

Σύννεφα σκοτεινά
Θάμπωσαν τη μεταξωτή σου αυθρία
Και στα φτερά του ράσου του ο παπάς
Σκέπαζε το νησί στη θαρυχεμονιάΚι άλλοτε η δίψα σου για λευτεριά
Σε τρομαγμένες ώρες
Πλάνταζε τις φωνές των αγριμιών!Μάτια σκαμμένα στη νυχτερινή σου αγρύπνια
Να κρύψουν πάσχίζαν το βάσανό σουΚι όταν κανονάρχουσαν τρικυμίες τη θάλασσα
Μεθούσε φώς η ελληνική ψυχή
Μακριά αγναντεύοντας το γέρο ωκεανό.

Χαράς κι ελευθερίας ελπίδα αδούλωτη

Κι έκρυβες προαιώνιο θησαυρό

Το γούμενο στο εξωτικό νησί.

-6-

Κι όταν άλλαξαν οι καιροί
Να δούν τα μάτια σου μέρα καλήΚι όταν κοπήκαν τα σκοινιά
Να μη στεφουργνούν οι κρεμασμένοιΗ φωτεινή πατρίδα η πεκραμένη
Σηκώνει προς τον ουρανό τα χέρια της!Αναστενάρης άνεμος χτυπάει τα σημαντρα
Μελίσσι του όρθρου ακούγονται καρπιάς.

Οι αγανιήσεις οι πικρές κάνουν φτερά.

Το άστρο της καρδιάς τώρα κρατάς
Με τοακίμενα δάχτυλαΚ' είναι κάποιες φηγούρες συμφοράς
Πού λες θα σηκοθούν να σου μιλήσουν

Και πέφτει ο θάνατος στη γης φύλλο ξερό.

-7-

Σηκώθηκες να ξαναδείς
Το σύνθημα χαρμόσυνο του ήλιουΝα ξεντυθείς τις έγνοιες σου
Στο χρώμα ' ουρανού σου
Ροδοσταμιά στο χάσμα το μακρινό.

Όλα είναι ένα και το χέες και το αύριο.

Όρες που ανοίγουν φύλλα τα λουλούδια
Και παραστέκει από ψηλά της Σαλαμίνας η ΘεάΟυρανομέτοπη Θεά η ελληνική
Με κέρνα τριαντάφυλλα στο χέριΠαρθένα Παναγιά ρόδο μου αμάραντο
Μέρες του Μάη που οργιάζει η πεταλούδα
Κι ο ύπνος μερμηγκιάζει με όνειρα

Θαρρητικά στάζει απ' τη χλόη μία μουσική!

Γιωργής Κότσιρας

Από την Ποιητική Συλλογή «Η Λάμψη και το τέρας»
Αστράλαδος / Ευθύνη

Συνέχεια από την 2η σελ.

Εχει σχήμα τριγωνικής σκηνής, σκεπασμένη με σάβανο. Η κακοκαιρία μοιλατάτα εξακολουθούσε άγρια και τρομαχτική. Νόμιζες ότι θα λειώνει η καμένη η γη από την πολλή νεροποντιά, σαν βάλος ζάχαρης, που πέφτει απάνω του μια βαρειά σταλαμιατιά νερού. Οι αστραπές κι οι βροντές πήγαιναν η μία κοντά στην άλλη σε κάθε στιγμή, σαν να ήταν χινόπωρος ή άνοιξη, κι η γη κλονίζονταν συθέμελη, σαν να την αναμόλυναν χίλιοι Θεοί. Έρχονταν καίμια φορά τέτοιες φοβερές πνοές του Νότου, που νομίζαμε ότι θα σπίκωναν στον αέρα χειμάδι, κοπάδι κι ανθρώπους. Μαίνονταν σαν λυσσασμένα τα Στοιχεία Γη κι Ουρανό είχαν πιαστή μαλλιά - μαλλιά και γροθοκοπιόνταν αλύττητα, και κάθε φορά που θέρμευε πολύ ο σάλος, σταυροκοπιόνταν περίλυπος ο γεροπιστικός κι έλεγε:

- Γλύσε μας, Θεέ μου, τους αμαρτωλούς!

Βλέποντας στα υστερά ο γεροπιστικός ότι δεν έπαινε το αγριοκαίρι, πήρε τον βοηθό του - αυτόν, που μας είχε φέρει το ψωμί - και το πιστικουδί, και πήγαν να κόψουν καμπόσο κισσόλαρο για τα πρόβατα, κι ανέθεσε σ' εμένα να επιθεωρήσω με το φαναράκι τ' αυλάκια, που ήταν γύρα στο μαντρί από την απάνω την μεριά, μην είναι κανένα χαλασμένο ή αδύνατο, και μη τη μέσα το νερό και μας πνίξει κι εμάς και τα πρόβατα.

Αμα τράβηξαν και βγήκαν ο γεροπιστικός κι οι άλλοι δυο πιστικοί, βγήκα κι εγώ να παρακιντώ-ξω τ' αυλάκια, κι όταν μπύρεσα να ιδώ και να βεβαιωθώ ότι ήταν καλά τ' αυλάκια και δεν είχαμε κανένα φρόβο, γύρισα γλήγορα στην ανθρωποκαλύβα, σταυροποδιάστη-κα δίπλα στη φωτιά, κι ακούμπησα σ' ένα είδος σκαμνί, που χρησίμευε ως τραπέζι στους πιστικούς. Εκεί που διαλογιζόμουν μόνος μου, ήρθε και κάθισε στο νού μου ολόκερο το έτος, που τέλειωνε εκείνη την ημέρα και δεν άφινε πίσω του ακόμα παρά λίγες μαύρες ώρες χωρίς ήλιο, σαν άκρη μαύρης ουράς. Είχε ένα πένθιμο ήθος απάνω του και το λυτήθηκα από την καρδιά μου, που πήγαινε να πνιγί στον απέραντο ωκεανό των Περασμένων. Το λυτήθηκα προσάτων, γιατί αυτό το έτος με γλύντωσε από τα νύχια του Σκολείου, της Σκλαβιάς του Σκολείου και πλάκωσε την καρδιά μου μιά μεγάλη μελαγχολία. Μου φάνηκε ότι βρισκόμουν μπροστά σ' έναν ευεργέτη μου, που ψυχομαχούσε.

- Τί καλό που στάθηκε αυτό το έτος για μένα! Ψιθύρισα. Με παρέδωκε στην Κοινωνία φωτισμένων, ανεξάρτητων κι ευτυχισμένων. Άμποτε να μου είναι ευεργετικό και το νέο έτος. Άμποτε να φέρη τον αιώνιον πόθο του Γένους μας, που τον καρτερούμε τετρακόσια είκοσι πέντε χρόνια.

Τότε άφησα το πλοιαράκι μου στο πέλαιο της χρυσόφτερης φαντασίας μου... Χίλιες εικόνες, χρυσό-νιττες, χαρωπές, γελαστές, διάφανα, αλαφρές σαν αεράκι μαγνίτιο, που φυσάει πριν ανατείλει ακόμα ο ήλιος, περνούσαν από μπροστά μου! κι ενώ έτρεχα με τον νού μου καταπόδι της μιανής και της αλληνής, σαν σκιά, κυνηγώντας σκιές, ψηλά στον κατάχρυσον αιθέρα, μπήκαν βαρείοι οι πιστικοί με τα κοφτερά τους και μ' έκαναν να βγω από εκείνη την μαγική φαντασμαγορία και κυττάζοντας τον γεροπιστικό, του είπα:

- Εί! γεροσιέλνικα! Τι λές; Καθό-μεστε απόψε ως τα μεσάνυχτα για

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΜΟΥ ΑΡΧΙΧΡΟΝΙΑ

να ιδούμε, πως θα φύγη ο παλιός ο χρόνος και πως θάρη ο καινούργιος;

- Εγώ, παιδί μου, μου απολογήθη-κε μελαγχολικά ο γεροπιστικός, είμαι οδυνητά χρονών απάνω - κάτω άνθρωπος, πε και τα εβδομήντα χρόνια, ως τα τώρα, τα πέρασα πιστικός. Εχω περίττο από πενήντα χρόνια, ως τώρα, που είμαι συγκρατούμενα ταίεγκας. Ξέρεις τι θα ειπή πενήντα χρόνια όλο ταίε-γκας; Μιά ζωή ακέρια! Εί! πως φορτώνονται απάνω μας τα έτημα τα χρόνια χωρίς να τα καταλαβαίνω-με! Μας κλέφτουν τρία - τρία τα νειάτα μας, την λεβεντιά μας, την ζωή μας, μας ξαρώνουν το πετόι, που γυαλοκοπούσε πριν, μας ασπρί-ζουν τα μαύρα ή τα ξανθά μαλλιά, και μας τα μαδούν, μας βγάζουν τα δόντια, μας θαμπώνουν τα μάτια, μας κουφαίνουν τ' αυτιά, μας αδυ-νατίζουν τα χέρια και τα ποδάρια, μας σκουμπώνουν το κορμί, και

- ας το ειπώ κι αυτό! - μας κάνουν μισά ζώα! Τα ζώα έχουν τέσσερα ποδάρια κι εμείς οι γερόντοι τρία. Εσύ, καλόνυχος, είσαι παιδί ακόμα! Αλλά... εγώ γέρασα, ακούμπησα, πάει, βασίλευα! Εγώ, παιδί μου, αφρόντας κάνω αυτό το έργο της κλύτσας, δεν βρέθηκα ποτέ με τα μάτια κοιμώμενα την στιγμή, που φεύγει ο ένας χρόνος και δίνει τα κλειδιά του Κόσμου στον άλλο, πωχεται να κάσση στον τόπο του. Εγώ, το λουπόν, θα κάτσω, που θα κάτσω.... Εσύ κντάζε να μην κοι-μηθής!

- Θα καθήσω, γέρο, θα καθήσω! του είπα αποφασιστικά.

- Αά! είν' όμορφο πράγμα, παιδί μου! Γίνεται ένας κλονισμός στην πλάση, ένα βαθύθυνο... βαθύ βουητό, που πρέπει νάχης πολύν ...

πολύ αλαφρό αντί για να το καταλάβης. Γίνεται ένα τρομερό απόκο-σμο κλάμα... Δεν είναι μικρό πράγ-μα νάχεται ένας άλλος και να σου παίρνει από τα χέρια σου τα κλειδιά του Κόσμου! σαν καλήώρα νάρθη απόψε ένας άλλος και να μας πη: «Φευγάτε από το χειμάδι! θα καθή-σω εγώ!» Είδες τι πόλεμος γέννηκε έξω; Τί ήταν, πανταχάινες, αυτή η τρομερή νεροποντή; αυτό το στοι-χειοπάλεμα; αυτά τ' αστροπελέκια; αυτά τα τραντάγματα της γής μας; Τί άλλο ήταν, παρά πόλεμος ανά-μεσα του ενός χρόνου και τ' αλλου-λού; Ήθελε ακόμα να κυριέμη ο Αντίχριστος! Ήθελε να χύση ακόμα ανθρώπινο αίμα, χριστιανικό αίμα! Αλλά! όσο κι αν έκανε, όσο κι αν κάνει ακόμα ως τα μεσάνυχτα... δεν θα του περάση! θα κόψη το λαιμό του, και θα γκρεμιστάσση κι η φύγη!...

Έτσι λουπόν, αφού είπαμε και κά-μποσα άλλα με τον γέροντα, παρα-θήκε ο δεύτερος πιστικός το φαγητό ψηλά στο σκαμνί, κι αρχίσαμε να τρώμε με τα ξύλινα χουλιάρια αφράτη πιχτή γκουλάστρα.

Γκουλάστρα λέγεται το πρώτο γάλα, εντός ύστερα από τον γέννο της προβατίνας ή της γίδας, κι είναι το νοστιμότερο απ' όλα τα φα-γητά, που γίνονται από το ευλογη-μένο και τρισευλογημένο γάλα.

Στα υστερά, τελειώσαμε το φαγί

«Τ' ακούσαταν τι γέννηκε στον Φώτο τον χειμάδι. Μπήκανε Τούρκοι στα μαντριά και πήραν τα κοπάδια, Πήραν πρατίνες με τ' αρνιά, γίδες με τα κατσίκια, Πήραν τον Νιάγκρο τον τρανό, τον Μπέλο, το γκεσέμι, Πήραν την Στεργκαλέσα με το λα-μπρό κουνδούνι, Τέσσερους χρόνους το λαλεί κι αρνί δεν έχει κάνει. Και σκότωσαν τους πιστικούς με την αράδαν όλους, Δώδεκα αδερφοξάδεφρα, καθάρια παλληκάρια, Και σήμαξαν τα μαντριά και ρήμα-ξαν οι στρούγκες. Κλαίν οι μαννάδες τα παιδιά και οι αδερφές τ' αδέρφια, Κλαίει κι η γυναίκα του Γιωβά, πα-ρηγορία δεν έχει. Που της σκοτώσαν τον Γιωβά, τον δόλιο της τον άντρα, Και δεν τον χάρηκε γαμπρόν ούτε καν μιά βδομάδα».

Αυτό το τραγούδι με συγκίνησε και γιατί το τραγουδούσε ώμορφα ο γεροπιστικός, και γιατί το πηγάνε καλά με τον ταμπουρά, αλλά το πλειότερο γιατί αναφέρονταν στην καταστροφή των κοπαδιών του προ-πάπου μου, που, χάρια από τα γι-δοπρόβατα, που μας πήραν οι Τουρκοτσάμηδες, ξεμερώνοντας του Βαγγελισμού, εκατό χρόνια πριν, σκότωσαν και καμιά δεκοχιά πι-στικούς, όλους αδερφοξάδεφρα, παιδιά του σπιτιού μου, αλλά ο Φώτος τους πρόφτασε με τους Ραβε-νιές απάνω στην Βίγλα της Κε-ραμπίτσας, σκότωσε καμιά τριαντα-ριά απ' αυτούς και γλύντωσε και τα γιδοπρόβατα από τα χέρια τους.

Αυτό το τραγούδι μνημονεύει το τέλος της μεγάλης ποιμενικής δόξας του Σπιτιού μου, που βόσκα-νε ως δυόμιση χιλιάδες γιδοπρόβα-τα.

Ήταν η ώρα 11 1/2 κι η φωνή του γέροντα, σιγαλή και γλυκιά, σμί-γονταν αδερφικά με την λυγρή φωνή του ωριόχρονου ταμπουρά, σαν δυό πολυαγαπημένα στόματα, που σίγονται με πόνο στο χαρμόσυνο φίλι της αγάπης. Έξα άρχισαν να κοπάζουν και ν' ανακαυχούν τα στοιχεία και να συμπιλιώνονται ο Ουρανός κι η Γη.

Τέλειωσε το τραγούδι κι απόθηκε τον ταμπουρά ο γέρος λέγοντάς μου:

- Πόση ώρα θέλωμε ως το ζύγια-σμα της Νύχτας;

- Μισή ώρα! του απολογήθηκα.

- Ααά! Τότε ας καθήσωμε καρα-ούλι! Σιωπηρή ή ως που να περάση αυτή η μισή ώρα. Σιωπηρή ή!

Κ' έβαλε ορθό το δάκτυλό του κάτω από την μύτη του, απάνω στην χωρίστρα των άσπρων μου-στακίων του.

Ως που να περάση αυτή η μισή ώρα, μου φάνηκε πως πέρασε ένας χρόνος, και την στιγμή που πάτησε ο λεφτοδείκτης του ωρολογιού μου απάνω στον ωροδείκτη, κι έκαναν οι δυο δείχτες μαζί μιά μοναχή γραμμή απάνω στον αριθμό XII, μου φάνηκε ότι είδα μπροστά μου τους δυο χρόνους σαν δυό εκατό-χρονους γερόντους, με μακρινά άσπρα γένεια και μαλλιά, που κρα-τούσαν ο καθένας στο χέρι του από- ένα χοντρό ραβδί και στήριζαν απάνω το σκουμπό κορμί τους. Την στιγμή, που ανταμάθηκαν οι δυο γέροι μέσα σε ένα θεώρατο κι απέ-ραντο παλάτι, άφηκε ο ένας τόν θρόνο, που κάθονταν, και τον έπια-σε ο άλλος. Κατέβαινε ο ένας τα σκαλοπάτια του θρόνου ξεβιά και τ' ανέβαινε ο άλλος δεξιά. Σωστή

ζωντανή εικόνα, ζωγραφισμένη με τα ζωηρότερα χρώματα του καλύτε-ρου ζωγράφου του κόσμου.

- Καλή χρονιά, γέρο, του φώναξα και χωρίς να γνωρίζω γιατί, χτυ-πούσε «τί-τ-τά» η καρδιά μου.

- Ζύγισε η Νύχτα; με ρώτησε. - Ζύγισε, του απήντησα. Απτήν την στιγμή βρίζεται απανωθό στη ράχη...

- Ε, Καλή χρονιά το λουπόν! είπε και ο γέρος. Να χιλιάση το κοπάδι μας και να μυριάση! Σεγκά παιδιά και θηλυκά αρνιά και κατσίκια! Χα-βωμένος ο τρισκατάρατος ο λύκος. Μακρινά από μας, κι από τα σύνο-ρά μας παρμάρα, αβδέλλα, ψώρα, βλογιά, ανγολίτσα και κάθε άλλο κακό. Χρόνια πολλά. Αμήν.

Και παίρνονταν από πλάγι του ένα πουργαρήσιο κλαδί, έκανε τρεις φορές τον σταυρό του και τ' απόθηκε ψηλά στην φωτιά. Έφεζε πλειότερο η ανθρωποκαλύβα, και βάλαμε κι εμείς οι άλλοι από ένα πουργαρήσιο κλαδί στην φωτιά, επαναλαμβάνο-ντας τες ίδιες ενκές του γεροπιστι-κού.

Σαν νάχε λησμονήσει να ειπή κάτι ακόμα ο γεροπιστικός, ξανάκανε το σταυρό του και ξανάειπε:

- Να ζήσετε, παιδιά μου! Ο Θεός να μας αξιώσει να διώξουμε τον εχθρό, τον Αγαρηνό, από τον τόπο μας, που μας τρώει τα σπλάχνα.

Και λέγοντας αυτά, αναστέναζε βαθιά ο καμμένος ο γέρος, σαν να μην το πίστευε ότι θα βλεπε με τα μάτια του εκείνη την ονειροφάντα-χτη μέρα.

Σωπάσαμε όλοι για τέσσερα - πέντε λεπτά, κι είμαστε σαν βουβί. Μας είχε πιάσει μια μεγάλη μελα-χολία και θλίψη. Εκείνη την στιγ-μή είχαμε γηράσει όλοι κατά έναν χρόνο κι είχαμε προχωρήσει ο καθέ-νας κατά ένα σταθμό προς τον τάφο του!

Εκείνη η σιωπή με βοήθησε ν' ακούσω μια δυνατή φωνή πόχον-ταν πέρα από το χωριό, απάνω από την ράχη των Αγναντιών...

Βγήκα από την ανθρωποκαλύβα κι αφηρόστηκα.

Είταν η μάνα μου, που βγήκε τα μεσάνυχτα στην ράχη και φώναζε να μάθω αν ήμουν καλά κι εγώ και τα πρόβατα, κι αφού της απάντησα ότι είμαστε όλοι καλά, ξαναμπήκα στην ανθρωποκαλύβα και ξεπλώθη-κα παροστώς και κοιμήθηκα.

Πές όμως και δεν κοιμήθηκα καλά - καλά, όπως κοιμώμουν αλλά λαγοκοιμήθηκα μόνον κι όταν ξημέρωσε ο Θεός την ημέρα του, χαϊρέτισα την πρώτη μέρα του και-νούργιου χρόνου ανάμεσα σε συ-μπαθητικά κι αθά βελάσματα των προβατιών, και στ' αλχητήματα των σκυλιών. Κι αφού ήναμπελασε τες πρωτοχρονιάτικες ενκές, πέρασε αμέσως τ' αϊβασιλιτικά κουλλού-ρια στα κέρατα των κριαριών, ξα-ναβάλαμε πάλι κι από ένα πουργά-ρι ακόμα στην φωτιά και ξαναείπαμε τα ίδια.

- Καλή χρονιά μας. Να χιλιάση το κοπάδι μας και να μυριάση! Σεγκά παιδιά και θηλυκά αρνιά και κατσίκια! Χαβωμένος ο τρισκατά-ρατος ο λύκος. Μακρινά από μας, κι από τα σύνορά μας παρμάρα, αβδέλλα, ψώρα, βλογιά, ανγολίτσα και κάθε άλλο κακό. Χρόνια πολλά μας. Αμήν».

Σε λίγο άνοιξαν οι πορείες του χειμαδιού. Όλο το κοπάδι πήρε τα πλάγια του λιβαδιού κι έμειναν μο-ναχά οι γεννημένες οι προβατίνες για να τες βάλει το πιστικουδίλο στο χωράφι, που ήταν επίτηδες σπαρμένο κριθάρι γι' αυτές.

Κι έτσι τελειώσε εκείνη την χρονιά η τελετή της Πρωτοχρονιάς που ήταν η καλύτερη Πρωτοχρονιά, πώχω περάσει την ζωή μου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ τ. Λυκειάρχης.

Η ζωή έχει τις αντιξοότη-τές της : κόπους, μόχθους, ιδρώτα, πόνο. Όλα αυτά προ-υποθέτουν ψυχοπνευματική και σωματική ένταση. Σωστά παρατηρείται: «Βίος ανεόρ-ταστος μακρά οδός απανδό-κευτος», δηλαδή ζωή χωρίς γιορτές, μακρύς δρόμος χωρίς πανδοχείο. Η διασκέ-δαση είναι για να ξεχάσεις, να ξεδώσεις, να χαλαρώσεις. Η εορτή επικεντρώνεται, εντοπίζεται, καθορίζεται στη χαρά για την υπερκέρση, το ξεπέρασμα, την παράκαμψη του πόνου απ' τον αγώνα της ζωής, που στις ημέρες μας είναι σκληρός.

Στο κέντρο « ΛΙΜΝΟΠΟΥ-ΛΛΑ » της πόλης μας το Σάβ-βατο 12 Φεβρουαρίου τις 9 μ.μ έγινε ο ετήσιος χορός του Πατριωτικού Συνδέσμου Κα-λαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» σε φανταστική ατμόσφαιρα χαράς. Είναι ο χορός της Χρονιάς. Η υπερβατική φύση του μοναδικού Ελληνικού πο-λιτισμού, μέρος της ζωντανό-της τους είχε και έχει ποιότητα και ο ελληνικός χορός που εκφράζει εναρμονισμένα σε σχήματα τελειότητα, είναι

δεδομένη και διαχρονική. Ο πολιτισμός μας είναι η ανάσα μας, είμαστε εμείς οι ίδιοι.

Ο χορός των Καλαρρυτών βιώνει την τελειότητα των πα-ραδοσιακών χορών. Έχει ου-σιαστική ποιότητα, ιδιαίτερη έκφραση της γνήσιας και αυθε-ντικής παράδοσης του τόπου μας. Περιλαμβάνει δύο ενότη-τες α) το δημοτικό τραγούδι και β) τα σύγχρονα ελληνικά τραγούδια και τους χορούς τους.

Ας τα δούμε, εν ολίγοις, μιά και μιλάμε για εορταστικό χρόνο.

α) Το δημοτικό τραγούδι είναι βαριά κληρονομιά. Για να

το προσεγγίσουμε, να αφομοιώ-σεις, να το αγαπήσεις, να το τραγουδήσεις και να το χορέ-ψεις αυθεντικά θέλει κότσια, γερά κότσια. Αυτά τα κότσια τα διαθέτουν οι Καλαρρυτίτες

Ο χορός της χρονιάς

γιατί μ' αυτό γεννιούνται, ανα-τρέφονται, αντρώνονται, δη-μιουργούν και πεθαίνουν. Δεν ξέκοψαν από το δημοτικό τρα-γούδι και τον Ελληνικό χορό. Αυτό σημάδεψε και εξανθρώ-

πισε τον Ελληνα άνθρωπο σε ονομαστικές εορτές, σε βαφτί-σια, σε αρραβώνες, σε γάμους, σε πανηγύρια κ.α. Η διασκέδα-ση τους είχε και έχει ποιότητα, αξιοπρέπεια κι ανθρωπιά.

Το δημοτικό τραγούδι και οι χοροί του, είναι παρακαταθήκη αιώνων, όπου συντελείται αθέ-λητη και τελετουργικά η ψυχι-κή ένταση κι ανάταση στην αλήθεια και την ομορφιά. Όλα αυτά στα πλαίσια της ανυπό-κριτης χαράς. Το μυστικό της είναι η ιδιαιτερότητα της μεγα-λής αντάμωσης, της αφέτη-ρίας, του πρώτου βήματος μιάς πορείας που σε βγάζει από το αδιέξοδο της μοναξιάς, της απραξίας της όποιος στασιμό-

τητας. Κι όλα αυτά γιατί το δη-μοτικό τραγούδι κοντολογίς είναι το γνήσιο ζωντανό αί-σθημα του λαού μας για τη ζωή που καλύπτει χώρο και πέρα

τήμα. Όλα ντυμένα παραδο-σιακά. Τα αγόρια: μπουραζάνα, πεσιλί, γιλέκο, ζωνάρι, τσαρού-χια, μαύρο σκούφο. Υποβλητι-κή λεβεντιά του Γένους μας. Τα κορίτσια: Φούστα υφαντή καρώ, (Κόκκινη - μαύρη) πλο-κάκι, μαντήλι καλοδεμένο στο κεφάλι, με τέχνη και μεράκι, και τσαρούχια. Δεν χορταίναμε την ευτυχία των ματιών μας!

Αυτά τα Καλαρρυτιώτικα βλαστάρια κουβαλούσαν μέσα τους και ζωντάνεψαν με ποίη-ση, μεράκι και βούληση γνήσιο ελληνισμό αιώνων, όπως σφυ-ρηλατήθηκε με αγώνες υπαρ-ξιακούς για την επιβίωση και την περήφανη συνέχεια του Έθνους μας. Αυτά τα παιδάκια, χάρμα οφθαλμών, μας συγκίνη-σαν και μας αποκάλυψαν αθέα-τες δυναμικές όψεις της ελλη-νικής ψυχής και λεβεντιάς. Αδιάφευστες ελπίδες.

Συνέχισαν τα παιδιά, όλα Κα-λαρρυτιώτοπουλα, του μεγά-λου χορευτικού τμήματος που είναι η εντελέχεια των μικρών. Είναι αυτοί που αντιπροσω-πεύουν την Ελλάδα στο εξω-τερικό, σε διεθνή folklorικά φεστιβάλ και επάξια αποσπούν διεθνή βραβεία και σπορούν υπερηφάνεια και συγκίνηση στον ελληνισμό της διασπο-ράς και στους πραγματικούς φίλους της Ελλάδας.

Οι Καλαρρυτιώτες και οι φίλοι του χωριού μας χόρεψαν παραδοσιακούς και σύγχρο-νους ρυθμούς με τέχνη, με με-ράκι, με καμμό. Το κέφι σε φα-νταστικές αξιοπρεπείς εξάρσεις. Στα βάθη της ψυχής μας ζωντάνεψε ο Καλαρρυτιώ-της της καλής εποχής, της με-γάλης ακμής της κωμωπόλεως τ'ων Καλαρρυτών... αγέρωχος, σάφηνος, δημιουργός, δικαιο-λογημένα επιβλητικός. Τα πράγματα, η τάξη, η ευπρέ-πεια, η ευγένεια είναι μαρτυρίες του πνευματικού πολιτισμού του αρχοντοχωριού μας που πρωταύευσαν στο επίπεδο του χορού. Το χορό μας τίμησαν ο αντιδήμαρχος Ιωαννιντών κ. Γιωτίτσας, Καλαρρυτιώτες από το χωριό, από την Αθήνα, την Αρτα και την Παράμυθιά.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια για την μεθοδική κι ενδυσια-στική οργάνωση του χορού ο Πρόεδρος του Συνδέσμου μας καθηγητής κ. Γεώργιος Δογο-ρίτης και το διοικητικό συμβού-λιο. Κι του χρόνου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

εκδότης: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ» ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 - Τηλ: 37440 - ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Συντάσσεται από επιτροπή Πληροφορίες - Επιμέλεια Εκδόσεως - Συνδρομές - Εμβάσματα: κ. Θεόδωρος Μπαργιαννής Τέρμα Στρ. Παπάγου - ΙΣΑΝΝΙΝΑ 454 45 Τηλ (0651) 25.561

Τα έξοδα εκτύπωσης και διακίνησης της εφημερίδας, καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας.

ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ Π. ΜΠΟΥΡΗΣ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ Ο.Ε. Στοά Ορφεία Ιωάννινα Τηλ.: 77433 - 25634

ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ (Sus scrofa)

ΣΕΡΑΦΕΙΜ Κ. ΤΣΙΤΣΑΣ

Το αγριογούρουνο

είναι και το επίσημο ζωολογικό όνομα) στην περίοδο του οργανισμού, δηλαδή Δεκέμβριο μήνα με Γενάρη. Τότε γίνονται και σκληρές μονομαχίες μεταξύ των επιδόσεων μυστηρίων, που καταλήγουν κάποτε σε άγριο μακελίο.

Τα θηλυκά κυοφορούν 4 1/2 μήνες και γεννάνε αρκετά κοριττάρια 4-10 και πιο πολλά. Γεννιούνται ανεπτυγμένα μ' ανοικτά τα μάτια και ικανά για περπάτημα. Σε 15 μέρες αρχίζουν να βόσκουν, χωρίς να πάψουν να θηλάζουν.

Οι αγριογούρουνα κάνουν καταστροφές στην γεωργία, ιδιαίτερα στα καλαμπόκια. Στο Μεσαίωνα ήταν τόσο πολλοί στην Ευρώπη, (Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Αγγλία), ώστε έμπαιναν και μέσα στις πόλεις και τα χωριά και τρομοκρατούσαν τον κόσμο. Οι αλλοιότεροι τα θεωρούσαν προσηγορευμένα του Σατανά.

Προτιμούν τα δάση οξυών και δρυών, στα οποία βρίσκουν άφθονη τροφή βαλάνων. Τρώνε όμως και κάμπιες, σκουλήκια κι άλλες ζωικές τροφές. Επιτίθενται γι' αυτό σε διάφορα μικρά και μεγάλα. Όταν τα ζορίσει η πείνα, τρώνε και μικρά γουρουνόπουλα. Ζουν 20-30 χρόνια.

Το κυνήγι του αγριογούρουνου είναι από τα δυσκολότερα και γίνεται με παγάνια (το καρτέρι είναι σπάνια ή περιπτώσεις επιτυχίας) Οι παγανιστάδες θα πρέπει να πιάσουν θέσεις αντίθετες προς την κατεύθυνση του ανέμου, για να μην τους «μυρίζεται» το αγρίμι που διαβέτι διαβολομένη όσφρηση. Ούτε να κάνουν μεγάλο θόρυβο, γιατί τότε το θήραμα, αντί να φεύγει, «λουφάζει». Τα κυνηγόσκυλα που χρησιμοποιούνται σ' αυτό το κυνήγι πρέπει να είναι πολύ έμπειρα και εξασκημένα, αλλά και άφοβα γιατί μπορεί να παλαίψουν με τον αγριογούρουνο και τα τρομερά δόντια του, τους χαλβιόδοντες. Με μεγάλη περίσκεψη και προσοχή, πρέπει να πλησιάζει ο κυνηγός τον κυνηγμένο αγριογούρουνο. Γιατί αντέχει πολύ στα τραύματα και μπορεί να μη έχει ακόμα υποκύψει σ' αυτά, οπότε συγκεντρώνει όλες του τις δυνάμεις κι ορμάει εναντίον του με λύσσα με να τον κατασπαράζει. Το γουρούνι τρυφερίζει με ψαφίρα ή πολύ χοντρά σκάγια.

Είναι αρχαιοτάτα ζώα τ' αγριογούρουνα. Παρουσιάστηκαν στην Ευρώπη και στις Ινδίες στην ηπειρωτική γεωλογική περίοδο, πριν δηλαδή κάμποσα εκατομμύρια χρόνια. Από τους προϊστορικούς αυτούς κάπρους, έμειναν ονομαστικά στην αρχαία ελληνική μυθολογία ο περίφημος Ερμάνθιος Κάπρος, ο Καλυδώνιος κ' η Κρομμυώνια σκρόφα. Ο πρώτος σταλμένος από τη θεά του κυνηγίου Αρτέμι στο ψηλό βουνό της Αρκαδίας

Ερμάνθο, είχε ταραξεί όλη τη γύρω περιοχή με τις ζημιές του στη γεωργία και στην κτηνοτροφία.

Η σύλληψη του τέρατος αυτού και η απαλλαγή της περιοχής αποτέλεσε ένα από τους δώδεκα άθλους του Ηρακλή. Ο βασιλιάς των Μυκηνών Ευρυπύκτας επιθυμώντας την εξόντωση του Ηρακλή, του ανέθεσε την σύλληψη του Ευμάνθειου κάπρου. Ήταν βέβαιος πως στην εκστρατεία νικητής θα ήταν ο κάπρος. Ο Ηρακλής όμως κατόρθωσε μ' εξύπνια τεχνάσματα να τον παρασύρει και τον εγκλωβίσει σε μια δύσβατη χαράδρα. Έτσι τον έπιασε και τον έφερε ζωντανό στον Ευρυπύκτα, ο οποίος στην θέα του τέρατος έπαθε πανικό.

Ο Καλυδώνιος κάπρος ήτανε επίσης σταλμένος από την Αρτέμι για να ρημάξει την Καλυδώνια (αρχαία πόλη της Αιτωλίας) επειδή ο βασιλιάς της Οινείας σε κάτι θυσίες προς τους θεούς, αυτή την παρέλειψε.

Για την εξόντωση του αγριού αυτού κάπρου ο Οινείας κάλεσε σε κυνηγητική εκστρατεία όλους τους ονομαστούς ήρωες και κυνηγούς της αρχαιότητας, όπως ο Θησέας, ο Πηλέας, ο Ιάσωνας, ο Λαέρτης, ο Νέστωρας, ο Τελαμόνιος, οι Διόσκουροι κι η περίφημη Αταλάντη, η οποία και πέτυχε το πρώτο κτύπημα του Κάπρου. Μανιασμένος τότε ο κάπρος ούριζε με τους χαλβιόδοντες του τον Υγέα και τον Αυκαίο.

Ο Αγκαιός βασιλιάς της Τεγέας είναι ο πρώτος που καλλιέργησε το αμπέλι. Ένας χρησμός του Μαντίου έλεγε πως δεν θα πρόφθανε να γευθεί το κρασί του αμπελιού. Όταν όμως έφτασε η ώρα του τρύγου και τούφεραν το πρώτο ποτήρι του κρασιού να πιεί, είπε στον υπηρέτη του: «Να λοιπόν πως επρόλαβα να γευθώ το κρασί...»

Τότε ο υπηρέτης του είπε την περίφημη φράση, που έγινε παροιμιώδης: «Πολλά μεταξύ κύλικος και κείλεος άκρου πέλλει», δηλαδή πολλά γίνονται στον ελάχιστο χρόνο μεταξύ ποτηριού και του άκρου των χειλιών. Πραγματικά την ίδια στιγμή φάνηκε «ασθμαίνων και κάθιδρος» ο αγγελιαφόρος για να τον πιάσει ένας άγριος κάπρος καταστρέφει τ' αμπελί του. Αρνείται τότε ο Αγκαιός το ποτήρι στο στομάχι, δίκως να το γευθεί, κι ορμάει σ' αμπελί όπου τον κατασπαράζει ο κάπρος. Αργότερα ο κάπρος σκοτώθηκε από τον γιού του Οινέα Μελέαρχο.

Η θήρα του κάπρου αυτού απαθανάτισκε όχι μονάχα στους αρχαίους μύθους, αλλά και σε περίφημα έργα τέχνης, όπως η γλυπτή παράσταση του Σκόπα στο αέτωμα του ναού της Αλέας Αθηνών στη Τεγέα, σε αγγειο-

γραφίες κτλ.

Ο Ερμάνθιος και ο Καλυδώνιος κάπρος θεωρούνται τέκνα της άγριας γουρούνας Φαίας ή Κρομμυωνίας, η οποία είχε σπαράξει πολλούς ανθρώπους στη Κρομμυώνα, αρχαία οχυρά πόλη της Μεγαρίδας. Τη σκότωσε ο Θησέας σ' ένα ταξίδι του από την Τροιζήνα για την Αθήνα.

Αναρίθμητοι είναι οι πίνακες, τ' ανάγλυφα, οι μαρμαρίνες & οι ορειχάλκινες παραστάσεις των αγριογούρουνων, που κοσμούν σήμερα τα ονομαστά μουσεία, όπως της Φλωρεντίας του Λούβρου, της Δρέσδης, του Μονάχου κ.λπ., στις οποίες απαθανατίζεται το θάρρος και η ορμητικότητα του εξαιρετού αυτού αγριμού.

Τα κατοικίδια, ήμερα γουρούνια είναι απόγονοι των άγριων χοίρων. Γίνονται πάντοτε διασταυρώσεις ανάμεσα τους που είναι γόνιμες. Είναι ακάθαρτα ζώα και γι' αυτό πολλοί λαοί (Εβραίοι, Μωαμεθανοί κ.λπ.) δεν τα τρώνε.

«Έγινε σαν τον παπά το γουρούνι» λένε οι χωρικοί όταν θέλουν να χαρακτηρίσουν κάποιον που καταλερωθήκε.

«Όλα τα γουρούνια μια μύτη έχουν» εκφράζεται άλλη παροιμία για τους ανήκοντας στο ίδιο σκάρτο συνάφι, για τους όμοιους κακούς χαρακτήρες. «Ούτε είχε γουρούνι ο παπάς, ούτε έχασε» λέμε για να επισημάνουμε την αδιαφορία μας για δουλειές που είναι άσκοπες μ' εμάς.

Με «γουρούνι στο σακί» παρομοιάζεται τέλος κάθε ανεξέλεγκτη πράξη που γίνεται στα στραβά.

Οι χριστιανοί άρχισαν να τρώνε το γουρούνι, αφού το ευλόγησε ο Χριστός για την εξής αιτία. Κάποιος Τούρκος μάλιστα θέλησε να επαναλάβει με τρόπο απατηλό το αρχαίο θάμα του Μωϊσή γνάζοντας νερό σε άνυδρο τόπο. Εοκασε γι' αυτό ένα μεγάλο τουλούμι γεμάτο νερό. Την ημέρα όμως που θα γινόταν η επίδειξη του θαύματος μπροστά σε πολύ κόσμο, τον πρόλαβε το γουρούνι. Σκάβοντας με τη σφήνα της μούρης του ξέθαψε το τουλούμι, κάνοντας τ' αποκαλυπτήρια της απάτης του Ισλάμ κι αφήνοντας τον έτσι στα κρύα του ... τουλούμι.

Ο Χριστός τότε γι' αμοιβή του, ξεμαγάρισε τη σάρκα του, το ευλόγησε κι έκαμε το κρέας του νοστιμότητα.

Στην οικονομία του χωριού, οι κόττες, η γελάδα, η κατσίκια, το πρόβατο είναι χρήσιμα ζώα, και ενόσω ζουν, με το γάλα, τ' αυγά και το μαλλί τους, ενώ το γουρούνι δεν προσφέρει τίποτε ενόσω ζει.

Μερικές σκληρές τρίκες της ράχης τους χρησιμοποιούνται κάποτε από τους παλιούς τσαγκάρηδες για ψιλοβελόνες. Μετά το θάνατό του όμως το γουρούνι γίνεται έκρηξη πανηγυρικής χαράς και ευαχίας.

Οι χοιρινές μπριζόλες, τα λουκάνικα, το γλυκότατο άφθονο λίπος αποτελούν πανδαισία στα χωριά. Ακόμα και το «γουρν' τόμαρο» επόδωνε παλιότερα τη φάμιλία των φτωχών χωρικών μας. Τ' ανάλαφρα πέλδια, τα «γουρν' οτσάρουκα» ήτανε η κυριότερη υπόδησή τους, πριν βγουν τα «λάστιχα» των κλατρισμένων τροχών. Χρησιμότατο γι' αυτό το γουρούνι μετά το θάνατό. Αυτό βεβαίως και ένας σοφός λόγος:

«Οι φιλάνγυροι και οι χοίροι μόνον μετά θάνατον είναι χρήσιμοι».

ΣΕΡΑΦΕΙΜ Κ. ΤΣΙΤΣΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φτερά για τον Σύνδεσμό μας και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Θεόδωρος Μπαργιάννης που διαμένει στα Γιάννενα, στη μνήμη της λατρευτής του μητέρας.

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Ολγα Γκαρτζονίκη που διαμένει στα Γιάννενα.

- Έξι χιλιάδες (6.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Κων/νος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Κων/νος Μουσαφίρης που διαμένει στα Γιάννενα.

- Τέσσερις χιλιάδες (4.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Θεόδωρος Μαρέτς που διαμένει στα Γιάννενα.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) οι συγχωριανοί μας κ.κ. Ηλίας & Χρυσάνθη Γκογκάκη που διαμένουν στα Γιάννενα, στη μνήμη του πατέρα τους.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Κ.Ν.»

- Οκτώ χιλιάδες πεντακόσιες πενήντα δρχ (8.550 δρχ) - 50 δολ. Καναδά - ο συγχωριανός μας γιατρός κ. Απόστολος Τούντας που διαμένει στην Αμερική.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) η συγχωριανή μας λογοτέχνης κ. Βάσω Κωσταρίδου που διαμένει στην Αθήνα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Σπύρος Φασούλας που διαμένει στην Αθήνα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Ευδοξία Τσόλα - Φαρίνα που διαμένει στην Αμερική.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Μαρία Γκαρτζονίκη που διαμένει στα Γιάννενα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Γεώργιος Κρανιώτης που διαμένει στην Αρτα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Νικόλαος Κρανιώτης που διαμένει στην Αρτα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Κων/νος Κρανιώτης που διαμένει στην Αρτα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Κων/νος Μπουσάλης που διαμένει στο Κασιό Λαμίας.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Ελένη Μαρέτ - Τουλούπη που διαμένει στην Παραμυθία.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ανώνυμος συγχωριανός μας και φίλος που διαμένει στην Λάρισα.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) η γνωστή ηρωοποιήτρια Ζησιμιά που διαμένει στη Θεσ/νίκη.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Σωτήριος Απ. Κοκουθιάκης που διαμένει στο Μακρυχώρι Λαρίσης.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Σωτηρία Αλεξίου που διαμένει στα Γιάννενα.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Χαρίτιν Κολιού που διαμένει στα Γιάννενα.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Ρένα Λάγκα που διαμένει στα Γιάννενα.

- Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Σωτήριος Γκογκάκης που διαμένει στα Γιάννενα.

- Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Γεώργιος Μάνθος που διαμένει στα Τρίκαλα.

- Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Δήμητρα Μπαργιάννη - Χονδρέλλη που διαμένει στα Γιάννενα.

- Χίλιες πεντακόσιες (1.500 δρχ) ο θεολόγος φίλος των Καλαρρυτών κ. Γεώργιος Κογιώνης που διαμένει στα Γιάννενα.

- Χίλιες χιλιάδες (1.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Ευρωπαϊς Πατούνης που διαμένει στα Γιάννενα.

- Χίλιες χιλιάδες (1.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Κων/νος Ζέρβας που διαμένει στα Γιάννενα.

Τα «Κ.Ν.» και ο Σύνδεσμός μας ευχαριστούν θερμά όλους.

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ενισχύσατε την αποπεράτωση του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Την 27/1/94 στη Λάρισα οι Καλαρρυτιώτες έχασαν τον ΙΩΑΝΝΗ ΣΩΤ. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗ μόλις στα 52 του χρόνια. Την επάρατη αρρώστια την αντιμετώπισε με θάρρος και αγωνιστική ηρωικά αλλά δεν κατάφερε να την ξεπεράσει. Μπορούσε πολλά να προσφέρει ακόμα ο Γιάννης όχι μόνο στην χαροκαμένη οικογένειά του, αλλά και στο κοινωνικό σύνολο γιατί είχε δύο σπάνιες αρετές. Ήταν ιδιαίτερα συμπάθη και καλωσύνας με τους ανθρώπους και ήταν ακούρατος στη δουλειά του. Παράδειγμα εργατικότητας και προσήλωσης στο σκοπό του. Ελπίζουμε ο Θεός να δώσει δύναμη και κουράγιο στους οικείους του για να καταφέρουν να ξεπεράσουν με τον καιρό την αναλγητική απώλειά του.

• Την 12/2/94 στη Λάρισα χάθηκε ο σεβάσμιος Καλαρρυτιώτης ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΚΟΥΤΣΑΛΑΣ σε ηλικία 87 χρόνων. Ο μπαρμπα Γιάννης θα μας μείνει στη θύμησή μας ως ο ακάματος χαρούμενος ξωμάχος που είχε την χάρη και την δύναμη να μην τον καταβάλουν οι καθημερινές αντιζηλιότητες της διοπάλης. Ήταν φύση αισιόδοξος και είχε την ικανότητα να μεταδίδει και στον περίγυρό του την αισιοδοξία και το κέφι του. Έφυγε με την ικανοποίηση ότι άφησε πίσω του παιδιά και πολλά εγγόνια που χαιρόνται εκτιμήσεως στην τόσο δύσκολη σημερινή μας κοινωνία. Η μνήμη του μπαρμπα Γιάννη ας είναι θάλασσα στον πόνο των δικών του.

• Την 21/2/94 άφησε τα εγκαίνια στα Φάρσβα ο συγχωριανός μας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ σε ηλικία 85 χρόνων. Τάφηκε στους Καλαρρυτιώτες όπως ήταν επιθυμία του. Ήθελε να βρίσκεται στο χώρο που δούλεψε, που έχυσε τόσων ιδρώτα που μεγαλούργησε. Ήθελε να αγναντεύει την Πίνδο και τα δημιουργήματά του. Στα περισσότερα κτίσματα τεχνικής και λαϊκής αρχιτεκτονικής που θαυμάζονται από ειδήμονες αλλά και τον λαό στους Καλαρρυτιώτες έχει βάλει ανεξίτηλα την σφραγίδα του ο μπαρμπα Γιόργος. Οι Καλαρρυτιώτες δεν έκλαψαν γιατί έφυγε ο μάστοράς τους αλλά γιατί έφυγε και ο πάντα χαμογελα-

στός, κεφάτος και καλωσύνας άνθρωπος. Με καρμάρια και περηφάνεια θα θυμάται η οικογένειά του τον μπαρμπα Γιόργο κι αυτό θα τους δίνει δύναμη να συνεχίζουν τον δρόμο της ζωής.

• Την 26/2/94 έφυγε για το μεγάλο ταξίδι η Καλαρρυτιώτισσα ΕΛΙΣΑΒΕΤ Κ. ΜΠΑΡΤΙΑΝΝΗ στα 75 χρόνια της. Αφίση την ματαιότητα των επιγίων μια πλούσια ψυχή, ένας αξιοπρεπής άνθρωπος, ένα περήφανο φρόνημα. Έπαυσε να λάμπει ένα γλυκύτατο πρόσωπο, σταμάτησε να πάλλει μιά πλατειά καρδιά, έκλεισαν οι ζεστότερες φτερούγες, έσθωσε η σκέψη που νοιάζονταν και προέβλεπε για όλους και για όλα. Κατέβρεσε το στήριγμα, χάθηκε το Παράδειγμα. Έφυγε η μάνα. Λατρευτή μητέρα σε ευγνωμονούμε και σε ευχαριστούμε για ότι είμαστε ερείς τα παιδιά σου. Στο καλό!

• Την 2/3/94 από φοβερό τροχαίο στην Λάρισα χάθηκε ο λεβέντης Καλαρρυτιώτης ΠΕΤΡΟΣ ΗΛ. ΓΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗΣ στον από της ζωής, στα 26 του. Τι λόγια να πεις και τι να πρωτοεπαίνεσεις από τον αδικωμένο λεβέντη. Μπορεί άραγε η γνωστή ρήση ότι «ο καλός και οι λεβέντες πεθαίνουν νέοι γιατί ο Μεγαλόδυναμος τους θέλει κοντά του» να δώσει κάποιο κουράγιο σ' αυτούς που άφησε πίσω τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο πόνος είναι παραχτίκις, αβάσταχτος. Ο Θεός να δώσει δύναμη, κουράγιο και στήριξη στην οικογένειά του. Η θύμησή της λεβεντιάς του και το χαριόγερό του ας είναι θάλασσα στον πόνο της οικογένειάς του.

• Την 5/3/94 στη Λάρισα μας αποχαίρεσε ακόμη ένας Καλαρρυτιώτης ο ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΖΑΡΙΜΠΙΑΣ σε ηλικία 88 χρόνων. Πατριώτης μετρημένος, συντετός και πάντα παρών στα διάφορα προσκλητήρια των Καλαρρυτών. Προσέφερε τις υπηρεσίες του για τα κοινά του χωριού μας αόρατα. Το μεράκι του τα τελευταία του χρόνια ήταν τότε να καλοκαιριάσει για να ανέβει στους Καλαρρυτιώτες. Ο Θεός ας δίνει κουράγιο στους δικούς του.

Τα «Κ.Ν.» εκφράζουν τα θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειες των πατριωτών μας που έφυγαν.

Ακέραιοι άνθρωποι

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΠΑΡΤΙΑΝΝΗ

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ τ. Διευθυντής

Οι καμπάνες του Αϊ Νικόλα του αρχοντοχωριού μας Καλαρρυτιώτες με τους λεβέντες ανθρώπους του, φροντίδα των χωριανών μας, ζωντανές φωνές, μας συντροφεύουν και μας νοσταλγούν τη ζωή και την κοίμησή. Μυστήρια η είδηση σε όφους μοιρολογίου. Δεν άργησε να μαθευτεί το μινιμά της που κι αυτή τη φορά έρχεται από τη Θεσσαλία μας. Η σεβάσμια κυρία Ελισάβετ Μπαργιάννη της 26 Φεβρουαρίου του 1994 ημέρα Σάββατο μας αποχαίρεται για πάντα στη Λάρισα.

Η Ελισάβετ Μπαργιάννη, θυγατέρα του τεσσάρων Νικόλα και της Ελένης Γκατζονία γεννήθηκε στο Κεφαλόχωρι της Πίνδου στις Καλαρρυτιώτες. Είναι ένα απ' τα πολλά προκομμένα παιδιά του χωριού. Ορφάνια στο Κολούρι Λαρίσης, μετά από επιθυμία της, κοντά σ' αδερφά, νωμικούς νέους, ξεδιάντροπα, χωριανούς του αναπαύοντος της περιγύρου.

Συγγνώμη της ο Κωνσταντίνος Μπαργιάννης με τον οποίο έζησε και έφερε στον κόσμο τρία παιδιά: τον Θεόδωρο, τον Ευάγγελο και τη Μαρία. Ευτυχώς να τα δει όλα καλά παντρεμένα, ευτυχισμένα και χάρηκε και εγγόνια απ' όλους.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι, αυθεντικός μύθος ενός ακεραίου παρόντος.

Η τέταρτα ήταν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα με σπάνιες αρετές. Είναι ένα απ' τα πραγματικά διαμάντια του χωριού μας με απροσποίητη άφρον συμπεριφορά, χαρά της ιδίας, των οικολών της καλώς μας. Η ψυχική της αρμονία θυμίζει σπάνιο άρωμα απ' τα αγριολούλουδα των περριφανών βουνών μας. Οι τόνοι της ζωής της ήρεμοι, απαλοί, ανθρώπινοι

— ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ —

- Στις 22 Ιανουαρίου 1994 το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας, μετέβη στους Καλαρρύτες, όπου το βράδυ παρέθεσε δείπνο στους συμπατριώτες μας που

Την επομένη 23 Ιανουαρίου 1994 και μετά τον Εκκλησιασμό όλων στον Άγιο Νικόλαο, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα,

στην πλατεία του χωριού.

• Στις 20 Φεβρουαρίου 1994, ο χορευτικός Όμιλος του Συνδέσμου μας σε αρμονική συνεργασία με τη Συμφωνική Ορχή-

στρα Νέων του Πνευματικού Κέντρου «ΤΣΑΚΑΛΩΦ» και τη χορωδία των Υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, παρουσίασαν στην καίμεστη κόσμο αίθουσα του κινηματοθέατρου «ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ» μια ανεπανάληπτη και μεγάλων αξιώσεων εκδήλωση, αφιερωμένη στην 81η επέτειο από της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων από τον Τουρκικό ζυγό, στις 21 Φεβρουαρίου 1913.

• Στις 21 Φεβρουαρίου 1994 ο χορευτικός όμιλος του Συνδέσμου μας έλαβε μέρος στην παρέλαση, για την Εθνική επέτειο της 21ης Φεβρουαρίου 1913. Οι λυγερόκορμοι νέοι και νέοι του Ομίλου μας εντυπωσίασαν τους θεατές με το άψογο παράσημα τους.

ΚΩΝ/ΝΟΣ

Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ

21η Φεβρουαρίου 1994. Οι λεβεντόκορμοι νέοι και νέες του χορευτικού του Συνδέσμου μας παραλαύνουν τιμώντας την επέτειο της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων.

μένουν στο χωριό. Στο δείπνο παρακάθησαν και πατριώτες μας που διαμένουν στα Γιάννενα, την Άρτα και την Παραμυθιά. Στη συνέχεια επακολούθησε γλέντι μέχρι τις πρωινές ώρες της επομένης, όπου σε ατμόσφαιρα έκδηλης χαράς χόρεψαν αρκετοί, με τους ήχους της αθάνατης δημοτικής μας Μουσικής, που χάρισαν ο δεξιότηχνης του βιολιού Τάκης Μπεσίρης και ο Γάκης Μπακαγιάννης με το ωραίο τραγούδι του.

20 Φεβρουαρίου 1994. Στο «ΠΑΛΛΑΔΙΟ» Ιωαννίνων γιορτάζοντας πανηγυρικά την 81η επέτειο από της απελευθέρωσης της πόλεως των Ιωαννίνων, στις 21 Φεβρουαρίου 1913.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Η Γενική Συνέλευση του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ της 30/1/94 ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΙ μια απαράδεκτη καθυστέρηση στην σύσταση της εταιρίας Λαϊκής Βάσης Ανάπτυξης των Καλαρρυτινών για την οποία δεν επιθυμεί να κατανείμει ευθύνες στην παρούσα φάση.

Επειδή η περαιτέρω καθυστέρηση θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ανάπτυξη των Καλαρρυτινών και θα υποθηκεύσει ακόμα και την μελλοντική της επιβίωση και διατήρηση του χωριού μας,

ΚΑΛΟΥΜΕ

Όλους τους φορείς του χωριού και τους Συμπατριώτες που χειρίζονται τα κοινά να εργασθούν για την άμεση υλοποίηση της προσπάθειας αυτής, παραγκωνίζοντας οποιεσδήποτε διαφορές τους χωρίζουν, διαφορετικά θα πρέπει ΟΛΟΙ να λογοδοτήσουν στους Συμπατριώτες και στις επερχόμενες Γενικές των Καλαρρυτινών για οποιαδήποτε ζημιά υποστεί η ιδιαίτερη Πατρίδα μας.

Η ευθύνη θα κατανεμηθεί σε όλους όσους μπορούσαν να συμβάλουν με οποιοδήποτε τρόπο και δεν το έπραξαν και όχι μόνο στο Προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και τους εκάστοτε διοικούντες τον Φορέα.

ΕΝΤΟΛΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

22 Ιανουαρίου 1994 στους Καλαρρύτες. Με τους πατριώτες μας που μένουν εκεί.